

Till kommunfullmäktige i Lapträsk

REVISIONSNÄMNDENS I LAPPTRÄSK UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2014

1. Revisionsnämndens verksamhet

Revisionsnämnden skall i enlighet med 71 § i kommunallagen bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige fattar beslut om samt bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomi som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen. Ifall det i kommunens balans ingår underskott som saknar täckning, skall revisionsnämnden utvärdera hur ekonomin har balanserats under räkenskapsperioden samt hur tillräckliga ikraftvarande ekonomiplanen och åtgärdsprogrammet är.

Till revisionsnämnden, som fullmäktige valt 23.1.2013 § 4 och 16.4.2014 § 21 för mandattiden 2013–2016 hör som ordförande Vesa Peltola (personlig ersättare Tuomo Hasu), som vice ordförande Mari Lotila (Heidi Norra) samt som medlemmar Kalevi Hoffström (Christina Bosas), Mirja Hovén (Aino Villikka) och Jörgen Ilman (Riku Jakobsson).

Revisionsnämnden har utvärderat kommunens verksamhet i enlighet med sin verksamhetsplan. Nämnden har på sina möten bekantat sig med sektorernas verksamhet. På mötena har man hört kommunstyrelsens ordförande, tf. kommundirektören, bildningsnämndens ordförande, tf. direktören för bildningsväsendet, grundtrygghetsdirektören, Fastighets Ab Labyrintens styrelseordförande och verkställande direktör, tekniska direktören, ekonomisekreteraren, ungdomsledaren och ungdomsarbetaren. Revisionsnämnden har för utvärdering av verksamheten år 2014 sammanträtt 7 gånger.

Revisionsnämnden har informerats om ändringar i kommunens förvaltning och ekonomins utveckling. Medlemmarna i nämnden har följt med i protokollen hur beslutsfattande fungerar i de olika organen.

I nämndens praktiska arbete har nämndmedlemmarnas jäv beaktats.

OFR- revisor Ilpo Malinen från BDO Auditor Oy har assisterat nämnden.

2. Utvärdering av hur målsättningarna utfallit

2.1. Uppställande av målsättningar

Inom driftshushållningen år 2014 har, i enlighet med budgeten, resultatområdets verksamhetsbidrag varit på bindande nivå i förhållande till fullmäktige. Inom investeringarna är bindande nivån per objekt, och anslag av reserveringstyp kräver ett skilt beslut av fullmäktige. I finansieringsdelen är skatteintäkterna, statsandelarna, finansiella intäkter och kostnader samt förändringar i lån bindande på nettobelopp.

Resultatområden under år 2014 var koncern- och centralförvaltningen, grundtrygghetstjänster, bildningstjänster och tekniska tjänster.

2.2. Strategiska målsättningar

Fullmäktige har 22.5.2013 § 36 godkänt nya kommunstrategin för åren 2013–2016. I strategin har man fastställt fyra insatsområden (1) kunden och kommuninvånaren, (2) dragningskraft och konkurrenskraft, (3) personal och ledning samt (4) ekonomi. För varje insatsområde har 2-3 strategiska målsättningar uppställts.

Insatsområden och strategiska mål jämte mätare har införts i styrkortet för varje förvaltningsenhet i budgeten för år 2014.

2.3. Hur driftshushållningens målsättningar för verksamhet och ekonomi utfallit

2.3.1 Koncernförvaltning och centralförvaltningen

Utfallet av verksamhetsbidraget för koncernförvaltningen var 68.890 euro sämre än den ändrade budgeten. Inkomsternas utfall var 49.687 euro högre än budgeten, men utgifternas utfall överskred budgeten med 118.577 euro. Orsaker till avvikelserna har inte nämnts in bokslutet.

Utfallet av grundtrygghetstjänsternas verksamhetsbidrag var 125.051 euro bättre än den ändrade budgeten. Orsaken till avvikelserna har inte nämnts in bokslutet.

Skilda målsättningar till koncernstyrelsen gällande antalet sammanträden i förhållande till fullmäktige bindande målsättningar har utfallit tillräckligt. Likaså målsättningen gällande www-sidorna har utfallit tillräckligt.

Koncernförvaltningens styrkortsmålsättningar kan anses ha utfallit i huvudsak och tillräckligt. Enkäten om välmående på arbetsplatsen och förtroendemannaenkäten utföll inte.

Revisionsnämnden anser att det stora ombytet av personal p.g.a. vikariat och uppsägningar har varit ett problem som orsakar ökad belastning på personalen.

Även styrkortsmålsättningarna inom äldreomsorgen kan anses ha utfallit i huvudsak och tillräckligt. Moderniseringen av åldringarnas hyresbostäder har flyttats till år 2015. Enkäten om välmående på arbetsplatsen utföll inte.

Revisionsnämnden uppmanar att orsakerna till de väsentliga avvikelserna uppges i bokslutet.

Revisionsnämnden anser att det är viktigt att åldringarnas hyresbostäder moderniseras.

2.3.2. Bildnings- och fritidstjänster

Bildningstjänsternas verksamhetsbidrag utföll med 65.760 euro bättre än den ändrade budgeten. Orsaker till avvikelserna har inte uppgetts i bokslutet.

Målsättningarna i styrkortet har i huvudsak och tillräckligt utfallit. Forum för organisationer, enkäten om välmående på arbetsplatsen och förtroendemannaenkäten samt till en viss del utvecklingssamtalen utföll inte.

Enligt revisionsnämndens observationer har indragningen av Porlammin ylääste och lukio sysselsatt bildningstjänsterna. Revisionsnämnden anser att baserat på information från ungdomsväsendet, har flytten av högstadiets elever till Elimäen yläkoulu gott huvudsakligen bra.

Revisionsnämnden rekommenderar, att orsakerna till de väsentliga avvikelserna uppges i bokslutet.

Revisionsnämnden anser att kommunens idrottstjänster och ungdomsarbete är viktig förebyggande verksamhet. Revisionsnämnden rekommenderar att kontinuiteten av kommunens idrottstjänster och ungdomsarbete tryggas med hjälp av långsiktig planering och med tillräckliga resurser samt med ett eventuellt samarbete mellan tredje sektorn och kommunen.

2.3.3. Tekniska tjänster

Tekniska tjänsternas verksamhetsbidrag (externa) inklusive vattenverket utföll med 324.938 euro bättre än den ändrade budgeten.

Kvalitetsmålsättningarna har uppnåtts tillräckligt. I styrkortet upptagna målsättningar har i huvudsak och tillräckligt uppnåtts. Enkäten om välmående på arbetsplatsen, programmerat underhåll och upphandlingssamarbete med grannkommunerna utföll inte.

Revisionsnämnden anser att det är viktigt att det programmerade underhållet fortsätter, samt likaså effektiveringen av upphandlingssamarbetet med grannkommunerna.

Revisionsnämnden konstaterar, att simhallens öde har förblivit oklart p.g.a. allt annat brådskande. Beslut angående simhallen har inte utfallit. Revisionsnämnden föreslår, att besluten implementeras eller upphävs.

Revisionsnämnden rekommenderar, att orsakerna till de väsentliga avvikelserna uppges i bokslutet.

2.4. Investeringarnas utfall

Investeringsutgifternas utfall (1.732.548 euro) hölls inom ramen både för den ändrade budgeten (2.432.000 euro), och den ursprungliga budgeten (2.030.000 euro). Granskad per objekt överskred två objekt (9201 sanering av gatubelysningen och 9213 Porlom skolan) sin budget. Av dessa hade Porlammin koulu dock stannat i ursprungliga budgeten, om inte anslaget hade tagits bort. Av objekten blev 8 genomförda,

sammanslagna värdet 140.000 euro. Av dessa var fem vattenverkets investeringar, värda 87.000 euro.

Investeringsinkomsternas utfall var 132.504 euro.

Revisionsnämndens rekommenderar, att även orsakerna till de väsentliga avvikelserna angående investeringsprojekten uppges i bokslutet.

Revisionsnämnden tackar för att investeringarna i Klockarparkens lekpark implementerats efter många års väntan.

2.5 Kommunens ekonomi

Kommunens verksamhetsinkomster sjönk jämfört med förra året med 3,2 miljoner euro. Största faktorn till detta var förstatligandet av utbildningscentralen. När verksamhetskostnaderna sjönk endast 2,3 miljoner euro, försvagades verksamhetsbidraget med 0,8 miljoner euro till -15,9 miljoner euro. Verksamhetsbidraget utföll dock bättre än budgeterat med 0,4 miljoner euro. Skatteintäkter (8.741.291 euro) utföll bättre än både förra året och budgeten. Däremot blev statsandelarna (6.839.950) lägre än förra året och budgeten. Nettot finansieringsinkomsterna- och utgifterna utföll med (658.892 euro) som överskred budgeten men minskade från förra året.

Som följd till de ovan nämnda ändringarna i posterna, sjönk årsbidraget från förra året en miljon euro. Det utfallna årsbidraget var 357.118 euro, vilket överskred budgeten med 0,5 miljoner euro. Årsbidraget räcker inte till att täcka planerade avskrivningar (676.983 €), så bokföringsperiodens resultat visar ett underskott på 319.865 euro, vilket dock är 0,5 miljoner euro bättre än budgeterat.

För att finansiera verksamheten och investeringarna har 1,5 miljoner kortfristigt lån lyfts. Möjligheten att lyfta långfristigt tilläggs lån användes inte trots att det fanns med i budgeten.

Investeringarnas inkomstfinansiering blev på 20,6 procent. Låneskötselbidraget var 1 d.v.s. inkomstfinansieringen täcker förkortningarna och räntorna. Kassa dagarna förbättrades jämfört med förra året tack vare kortfristigt lån.

Kommunens självförsörjningsgrad blev sämre än förra året och likaså växte den relativa skuldsättningen. Lånestocken ökade med 1,1 miljoner euro, vilket utgör 434 euro/kommuninvånare. Kommunens lånestock 31.12.2014 per invånare var 2.206 euro. Dessutom tillkommer koncernens övriga enheters lån.

På basen av uppgifter från år 2013 är uppgifterna för Lappträsk följande jämfört med lika stora kommuner (2.000–6.000 invånare) och områdets kommuner (Nyland):

Mätare	Lappträsk	Lika stora	Värde	Område	Värde
inkomstskattegrad (från år 2014)	20,50 %	20,48 %	(-)	18,81 %	(-)
skatteintäkter/invånare	3.046 euro	3.062 euro	(-)	4.547 euro	(-)

verks.int./inv.	2.428 euro	1.278 euro	(+)	1.796 euro	(+)
verks.kostn./inv.	7.762 euro	6.923 euro	(-)	6.679 euro	(-)
årsbidrag/inv	480 euro	307 euro	(+)	582 euro	(-)
lånestock/inv	1.772 euro	2.043 euro	(+)	2.486 euro	(+)
kassamedel/inv.	123 euro	715 euro	(-)	1-258 euro	(-)
kassadagar	5 dagar	34 dagar	(-)	60 dagar	(-)
soliditetsgrad	58,9 %	55,7 %	(+)	70,0 %	(-)
relativ skuldbörda	31,2 %	40,3 %	(+)	49,2 %	(+)

Jämfört med tio mätare enligt kommunstorleken kan siffrorna för Lappträsk tolkas så, att de är sämre (-) i fem mätare än jämförelsekommunerna i medeltal (2013 i fyra) och i fem bättre (+). Jämfört med kommunerna i området kan siffrorna för Lappträsk tolkas så, att de är sämre i sju mätare än jämförelsekommunerna i medeltal och bättre i tre (samma situation år 2013). Jämförelse med kommunerna i området (Nyland) är dock problematiskt eftersom området omfattar stora städer inom huvudstadsregionen.

3. Personal

Personalantalet minskade från förra året med sammanlagt 46, varav 24 var utbildningscentralens personal. I slutet av året var personalantalet 144 personer varav ordinarie personal var 123 personer (85,4 %). Av ordinarie personalen var andelen kvinnor 80,5 %. Kvinnornas andel av personal har växt (79,4 % förra året). Antalet över 55 år var 41 personer (28,5 %), förra året 46 personer (28,7 %). Medelåldern bland ordinarie personalen var 47,3 år (förra året 46,8 år).

Sjukfrånvarodagarnas antal minskade från förra året (3.562 dagar år 2013 och 3.899 dagar år 2012) och var 2.047 dagar. Motsvarande har andelen sjukledigheter minskat 31,3 %.

Revisionsnämnden anser att minskningen av sjukfrånvarodagarna samt satsningen på välmående på arbetsplatsen är positivt.

Revisionsnämnden påpekar, att inte en enda av förvaltningsenheterna har genomfört enkäten om välmående på arbetsplatsen som var en av målsättningarna i styrkortet. Revisionsnämnden anser att det är viktigt, att enkäterna om välmående på arbetsplatsen genomförs så snabbt som möjligt.

4. Kommunkoncernens ekonomi

Ändring från förra året är att Fastighets Ab Porlammin Taitotalo är ett dotterbolag helt ägt av Lappträsk. Övriga dotterbolag är Fastighets Ab Labyrinten och Lappträsk Värme Ab. I samkommunsandelarna skedde inga relevanta ändringar.

Koncernens årsbidrag (903 tusen €) räckte inte till att täcka alla investeringar (2,2 miljoner €) år 2014. P.g.a. detta har man varit tvungen att ta till lån, så koncernens lånestock och relativa skuldsättningsgraden har ökat. Detta syns i och med att även självförsörjningsgraden blev lite svagare. Låneskötselbidraget (1,1) visar, att inkomstfinansieringen räckte till att betala räntor och avkortningar. Kommunkoncernens lånestock per invånare är 4.984 euro, 373 euro mer än förra året.

Koncernens resultat visade ett större underskott (374 tusen €) än kommunens (320 tusen €).

5. Övriga iakttagelser

Revisionsnämnden konstaterar, att trenden för kommunens ekonomi har varit oroväckande de senaste åren. Revisionsnämnden påminner, att förändringar i kommunen såsom indragningen av gymnasiet och högskolan inverkar på kommunens ekonomi både direkt och indirekt, t.ex. via kommunens dragningskraft. **Revisionsnämnden rekommenderar, att högklassig dagvård och utbildning säkras i kommunen, så att kommunen består som ett intressant alternativ för inflyttare.**

Revisionsnämnden fäster uppmärksamhet vid kommunens växande användarantal inom äldreomsorgen. **Revisionsnämnden rekommenderar, att utvecklingen av äldreomsorgen upptas som ett insatsområde.**

Revisionsnämnden anser att det är viktigt att nya företag etableras i kommunen samt att existerande företagens verksamhetsmöjligheter utvecklas.

Revisionsnämnden anser att det är bra att kommundirektören har reagerat på möjliga brister som upptäckts i tekniska väsendet.

6. Utvärderingens sammandrag

Revisionsnämnden anser med revideringsiakttagelser som grund, att av kommunfullmäktige i budgeten godkända mål beträffande ekonomi, verksamhet och kvalitet har uppnåtts i godtagbar utsträckning under verksamhetsåret 2014.

Revisionsnämnden föreslår, att resultatområdena ger sina gensvar till kommunstyrelsen och revisionsnämnden om utvärderingarna, rekommendationerna och begäran om utlåtanden, som i utvärderingsberättelsen presenterats med **fet stil**, senast i slutet av september och vidare till fullmäktige i slutet av oktober.

Lapträsk den 4 maj 2015

Vesa Peltola
ordförande

Mari Lotila
vice ordförande

Kalevi Hoffström
medlem

Mirja Hovén
medlem

Jörgen Illman
medlem